

МОРСЬКИЙ

№164

ІНФОРМАЦІЙНО-РОЗВАЖАЛЬНИЙ ЖУРНАЛ

ПРМТУ ДОСЯГЛА НОВИХ ПОКРАЩЕНЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ

СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 2026



ОРГАНІЗУЙТЕ ЗАХОДИ,
ЯКІ ЗАЛИШАЮТЬ ВРАЖЕННЯ!

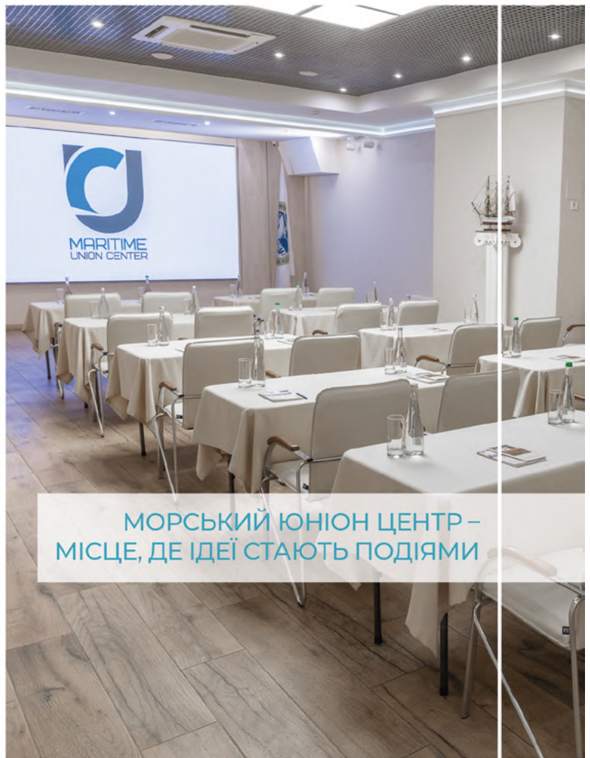
МОРСЬКИЙ ЮНІОН ЦЕНТР –
ПРОСТІР ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ВАШИХ НАЙКРАЩИХ ІДЕЙ!



- Конференції, семінари, воркшопи – ми перетворимо ваші ідеї на реальність.
- Просторі зали з сучасним дизайном, комфортом і технологіями, які працюють на ваш успіх.
- Сервіс, що дивує: від вишуканих кава-брейків до допомоги в організації на кожному етапі.

ЧОМУ ОБИРАЮТЬ МОРСЬКИЙ ЮНІОН ЦЕНТР?

- Ідеальна локація в престижному районі Одеси – зручно і для гостей, і для організаторів.
- Техніка, що створює wow-ефект: LED-екрани, потужна акустика, бездоганне освітлення.
- Повний супровід вашого заходу – від концепції до реалізації, щоб усе пройшло ідеально.



МОРСЬКИЙ ЮНІОН ЦЕНТР –
МІСЦЕ, ДЕ ІДЕЇ СТАЮТЬ ПОДІЯМИ

м. Одеса, Аркадійське Плато, 5-Б

+38 048 700 10 30

conf-muc@gmail.com

www.muc.com.ua



ЗМІСТ

СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ 2026

ДАЙДЖЕСТ 3

ІМО закликала звільнити понад 90 моряків, що перебувають в полоні піратів

Безпекова криза в Ормузькій протоці

Біопаливо стає конкурентнішим: як змінюється паливний ринок судноплавства

ВАЖЛИВО 4

Знання своїх прав — перший крок до ефективного захисту в разі їх порушення

ПРМТУ відстояла право на компенсацію

СПІВПРАЦЯ 6

Досвід, солідарність та пам`ять: українська профспілкова молодь відвідала Норвегію

ITF 7

Європейські профспілки об'єдналися на захист прав моряків

АКТУАЛЬНО 8

Перша глобальна конференція зі штучного інтелекту

Коли лунає тривога, немає часу запитувати ШІ

ЕКСКЛЮЗИВНО 12

Зарплати зростають: ПРМТУ досягла нових покращень для українських моряків

ІНТЕРВ'Ю 15

Голос українських моряків і портовиків у міжнародних медіа

ОБМІН ДОСВІДОМ 18

Від міжнародних стандартів до захисту моряка: ПРМТУ поглиблює експертизу з MLC, 2006

БЕЗПЕКА 20

Цивільне судноплавство під прицілом: моряки не повинні ставати мішенню

ЗАХИСТ ПРАВ 22

Профспілки за права трудових мігрантів

СЕМІНАРИ 24

«Справедливий перехід»: діалог з молоддю про майбутнє морської професії

Профспілки в епоху постправди: як мотивувати, коли фактам не вірять?

МОЛОДЬ 26

Морська спільнота поповнюється новими іменами

ПРМТУ на Молодіжній платформі The Lake of knowledge: обмін досвідом і практичний захист трудових прав

Знайомство з ПРМТУ: перший крок до професійної спільноти

Криза довіри та покоління Z: як профспілкам бути привабливими для молоді?

ПІДТРИМКА 32

Турбота, що об'єднує

№ 164 серпень-вересень 2026

ЗАСНОВНИК: Чорноморська первинна профспілкова організація моряків
Верстка: ФОП Стешенко Ю.В., м. Одеса, вул. Дальницька, 4
Друк: ФОП Клявіна К.Г., м. Одеса

Автор фото на обкладинці: Євген Макарчук, другий механік

Журнал «Морський» поширюється безкоштовно серед членів ПРМТУ, які перебувають на обліку в ЧППОМ

Тираж – 1 000 примірників

Свідоцтво про державну реєстрацію серії ОД номер 1423-294-Р від 13.02.2010 р.
Адреса редакції: 65062, м. Одеса, Аркадійське плато 5-Б, приміщення 1
тел./факс (+380482) 42 99 02

Редакція листується з читачами лише на сторінках журналу. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори публікацій. Редакція залишає за собою право скорочення та літературного редагування прийнятих до публікації текстів. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редакції. Рукописи авторам не повертаються. Використання будь-якої форми матеріалів, опублікованих у журналі, допускається лише з дозволу редакції, при цьому обов'язкове посилання на журнал «Морський».



Шановні спілчани!

Профспілка робітників морського транспорту України, попри всі виклики часу, щодня працює для того, щоб голос кожного моряка був почутий, а праця — належно оцінена та захищена.

Пріоритетом залишається захист прав моряків. Використовуючи всі можливості діалогу з міжнародними партнерами, ПРМТУ розширює домовленості, зокрема, щодо підвищення заробітної плати моряків. Це та інші рішення покликані утверджувати цінність морської професії, яка слугує стабільності світової економіки, та як закономірний наслідок — має бути співмірною своєму значенню та ролі на ринку праці.

Окремим і незмінним напрямом залишається безпека цивільного судноплавства в Чорному морі. ПРМТУ послідовно підіймає це питання під час міжнародних зустрічей, переговорів та робочих поїздок, привертаючи увагу партнерів до ризиків, із якими стикаються українські фахівці морської галузі, та відповідно закликаючи до посилення заходів реагування та протидії таким загрозам.

Водночас ми бачимо, як незважаючи на турбулентні для морської спільноти часи, до професії приходить нове покоління. Молодь продовжує активно брати участь у профспілковому житті та обирати морську професію своїм шляхом. ПРМТУ — це надійна опора та підтримка для молоді, адже інвестиція в їхній розвиток — це інвестиція в майбутнє.

Профспілка змінюється та розвивається разом із викликами часу, посилює міжнародну співпрацю, розширює можливості для своїх членів і продовжує працювати на благо працівників морського транспорту України.

Олег Григорюк,
Голова Профспілки робітників
морського транспорту України,
Морський амбасадор доброї волі ІМО (2020-2025),
Віце-президент IFSMA

Dear Union Members,

Despite all the challenges of our time, the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine continues its daily work to ensure that the voice of every seafarer is heard and that their work is properly valued and protected.

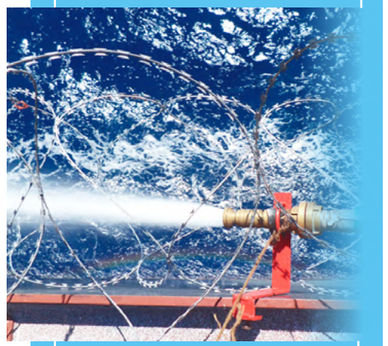
Protecting seafarers' rights remains our focus. By making full use of opportunities for dialogue with our international partners, the MTWTU continues to expand agreements, including those aimed at increasing seafarers' wages. These and other measures are intended to reinforce the value of the maritime profession, which contributes to the stability of the global economy and, as a natural consequence, deserves recognition and remuneration proportional to its importance and role in the labour market.

The safety of civil shipping in the Black Sea also remains a constant priority. The MTWTU consistently raises this issue during international meetings, negotiations and working visits, drawing our partners' attention to the risks faced by Ukrainian maritime professionals and calling for stronger measures to respond to and counter these threats.

At the same time, we see that despite these challenging times for the maritime community, a new generation continues to enter the profession. Young people remain actively involved in trade union life and continue to pursue careers at sea. The MTWTU is a reliable source of support for young people, as investing in their development means investing in the future.

The Trade Union continues to evolve and develop in response to the challenges of our time, to strengthen international cooperation, to expand opportunities for its members, and to work for the benefit of Ukraine's maritime transport workers.

Oleg Grygoriuk,
Chairman of the Marine Transport
Workers' Trade Union of Ukraine,
IMO Goodwill Ambassador in Ukraine (2020-2025),
Vice President of IFSMA



ІМО ЗАКЛИКАЛА ЗВІЛЬНИТИ ПОНАД 90 МОРЯКІВ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ В ПОЛОНІ ПІРАТІВ

Генеральний секретар ІМО Арсеніо Домінгес закликав до негайного та безумовного звільнення понад 90 моряків, які утримуються в полоні піратами та озброєними грабіжниками в Аденській затоці та прилеглих водах.

Заяву оприлюднено після захоплення судна SEAMULL 20 серпня 2026 року. За словами Генерального секретаря ІМО, це вже шосте судно, яке наразі утримується піратами.

В ІМО закликали держави прапора та прибережні держави посилити заходи безпеки для суден та екіпажів, а міжнародну спільноту — активізувати спільні зусилля для протидії відродженню піратства в регіоні. Безпека моряків має залишатися глобальним пріоритетом.

БЕЗПЕКОВА КРИЗА В ОРМУЗЬКІЙ ПРОТОЦІ

Станом на другу половину вересня ІМО підтвердила понад 80 атак на міжнародне судноплавство, внаслідок якого загинули 22 моряків.

Рух через протоку впав до критичного мінімуму, що загрожує світовим ланцюгам постачання нафти, скрапленого газу та добрив, оскільки через Ормузьку протоку традиційно транспортується близько 20% світових енергоресурсів.

ІМО та Міжнародна палата судноплавства продовжують закликати ООН та країни-члени посилити координацію, щоб гарантувати базове право на свободу транзитного проходу міжнародними протоками й не допускати, щоб цивільні моряки ставали заручниками геополітичних протистоянь.





БІОПАЛИВО СТАЄ КОНКУРЕНТНІШИМ: ЯК ЗМІНЮЄТЬСЯ ПАЛИВНИЙ РИНОК СУДНОПЛАВСТВА

За даними Financial Times, ціни на біодизель для судноплавства в Роттердамі нещодавно впали нижче вартості більшості традиційних морських палив. На тлі високої вартості викопного палива та вимог щодо скорочення викидів це може впливати на рішення судноплавних компаній щодо вибору палива.

Водночас біопаливо поки займає лише невелику частку світового ринку суднового палива — близько 0,6%. Його подальше поширення залежатиме, зокрема, від доступності сировини та конкуренції за неї з іншими видами транспорту.

Ця тенденція є ще одним свідченням того, що енергетичний перехід у морській галузі вже впливає не лише на екологічні стандарти, а й на економіку судноплавства та вибір палива судновласниками.



ЗНАННЯ СВОЇХ ПРАВ — ПЕРШИЙ КРОК ДО ЕФЕКТИВНОГО ЗАХИСТУ В РАЗІ ЇХ ПОРУШЕННЯ

До ПРМТУ звернулися двоє моряків, які працювали на суднах компанії Eleen Marine, що не покриті колективними угодами стандарту ITF. За наявною інформацією, в обох випадках виникли проблеми з отриманням заробітної плати за останній місяць роботи після списання із судна.

Спостерігається наступна тенденція: в даній компанії моряки належним чином отримують заробітну плату протягом контракту, списуються із судна та очікують на остаточний розрахунок у визначений строк. Однак фінальну виплату затримують, а згодом стає зрозуміло, що її взагалі не збираються здійснювати. ПРМТУ припускає, що компанія тисне на моряка, пов'язуючи виплату за попереднім контрактом із його поверненням на судно. Водночас моряк уже повністю втратив довіру до роботодавця.

Профспілка неодноразово намагалася зв'язатися з представниками компанії для з'ясування обставин та врегулювання ситуації, однак наразі не отримала жодних ознак готовності судновласника вирішувати питання та змінювати ситуацію.

З огляду на отримані звернення ПРМТУ закликає моряків з обережністю розглядати пропозиції роботи від цієї компанії та обов'язково перевіряти потенційного роботодавця і судно до підписання контракту.

Також наголошуємо: не варто списуватися із судна без отримання належної заробітної плати або підтвердження банківського переказу. Якщо під час рейсу виникла проблема з виплатою заробітної плати, рекомендуємо звернутися до найближчого інспектора ITF ще до списання із судна. Своєчасне звернення дає більше можливостей для захисту ваших трудових прав.

Найбільш ефективним способом запобігти подібним ситуаціям залишається попередня перевірка судна до підписання контракту. Знання своїх прав і завчасна перевірка потенційного місця працевлаштування сприяють прийняттю більш обґрунтованих рішень.

У разі сумнівів звертайтесь до ПРМТУ — ми допоможемо оцінити ризики ще до виходу в рейс.

Чат-бот ПРМТУ

+380 95 550 75 55
(Viber / Telegram / WhatsApp)

ПРМТУ ВІДСТОЯЛА

ПРАВО НА КОМПЕНСАЦІЮ

На початку 2026 року на борту вантажного судна, яке перебувало біля причалу в порту Іспанії, стався трагічний нещасний випадок.

Під час проведення вантажних операцій український моряк отримав травми, несумісні з життям. Після смерті моряка родина звернулася по допомогу до Профспілки робітників морського транспорту України.

Інспектор ITF в Україні надала родині необхідні роз'яснення щодо передбачених зобов'язань компанії згідно колективної угоди ПРМТУ та подальшої процедури. Однак, через деякий час стало зрозуміло, що певні процеси затягуються. Тоді Профспілка розпочала комунікацію з представниками судновласника, щоб з'ясувати причини затримки та контролювати виконання зобов'язань перед родиною.

Частина зобов'язань була виконана, однак питання компенсації тривалий час залишалося неврегульованим.

ПРМТУ не залишала це питання без уваги. Профспілка постійно підтримувала зв'язок із представниками судновласника, запитувала необхідні роз'яснення, відстежувала перебіг процесу та передавала родині актуальну інформацію.

Фахівці ПРМТУ також були в комунікації з страховим клубом та сприяли тому, щоб усі необхідні документи й питання, які перешкоджали завершенню процедури, були належним чином опрацьовані.

Після завершення документальних процедур та отримання необхідних роз'яснень процес було фіналізовано. Попри затримку, передбачені зобов'язання перед родиною загиблого моряка були виконані, питання компенсації — закрито.

Ця історія показує, що, на жаль, після трагедії для родини не закінчується необхідність вирішувати складні організаційні, документальні та фінансові питання. Навпаки — саме в цей момент особливо важливо мати поруч того, хто знає процедури, розуміє зобов'язання сторін та може системно представляти інтереси моряка і його сім'ї.

Нагадуємо: члени ПРМТУ та їхні сім'ї можуть на безкоштовній основі звертатися до Профспілки за отриманням консультацій та допомогою з трудових і соціальних питань. У межах своєї компетенції ПРМТУ може забезпечити підтримку ITF інспектора, надати роз'яснення щодо прав та зобов'язань сторін згідно індивідуального контракту та відповідної колективної угоди, допомогти оцінити ситуацію, вести комунікацію та переговори з роботодавцем.

Не залишайте складне питання без уваги.

Якщо ви або ваша родина зіткнулися з проблемою, звертайтеся до ПРМТУ — разом вирішувати такі питання значно легше.

ДОСВІД, СОЛІДАРНІСТЬ ТА ПАМ`ЯТЬ: УКРАЇНСЬКА ПРОФСПІЛКОВА МОЛОДЬ ВІДВІДАЛА НОРВЕГІЮ

Протягом кількох днів українська делегація молодих профактивістів перебувала з візитом в Норгвегії, де мала можливість обмінятись досвідом з норвезькими партнерами про роботу профспілок та їх вплив на суспільні процеси. В ході візиту зустрілись з представниками LO Norway та найбільшої профспілки працівників муніципального сектору Fagforbundet. Учасники ознайомилися з роботою регіональної організації Fagforbundet Buskerud — від залучення нових членів і навчання профспілкових активістів до розвитку молодіжного напряму.

Під час зустрічей сторони обговорили роль профспілок у сучасному суспільстві, органайзинг, колективно-договірну роботу, підготовку молодих лідерів та особливості роботи українських профспілок в умовах повномасштабної війни. Для норвезьких колег було важливо почути про виклики, з якими сьогодні стикаються українські працівники та профспілковий рух, а для української молоді — перейняти практичний досвід норвезьких партнерів.

Українська профспілкова молодь відвідала Центр 22 липня в Осло та острів Утойя — місця, що назавжди стали символом однієї з найстрашніших трагедій сучасної Норвегії. 22 липня 2011 року країну сколихнули два теракти, організатором і виконавцем яких став 32-річний праворадикальний терорист Андерс Брейвік. Того дня він здійснив вибух біля урядового кварталу в Осло та напад на молодіжний табір AUF — молодіжного крила Норвезької робітничої партії — на острові Утойя. Внаслідок двох терористичних актів тоді загинули 77 людей і 240 зазнали поранень. Ці теракти влада країни назвала «найбільшим актом жорстокості в Норвегії з часів Другої світової війни». Для профспілкової молоді цей візит мав особливе значення. Робітнича партія Норвегії історично тісно співпрацює з профспілковим рухом, а багато учасників табору були активістами, які вірили в демократію, солідарність і справедливість.

Для українців ця історія звучить особливо болісно, адже наша нація добре знає цінність свободи, демократії, миру та ціну людських життів, якими вони виборюються.

Міжнародна співпраця між молодими профспілковими активістами допомагає не лише обмінюватися досвідом і професійними практиками, а й краще розуміти одне одного, підтримувати спільні цінності та разом формувати майбутнє, у якому солідарність і повага до людини залишаються непохитним фундаментом життя суспільства.





ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРОФСПІЛКИ ОБ'ЄДНАЛИСЯ НА ЗАХИСТ ПРАВ МОРЯКІВ

Апеляційний суд Гааги надав Європейській конфедерації профспілок (ЄКП, ETUC) дозвіл долучитися до апеляційного провадження щодо чинності положення Non-Seafarers' Work Clause (NSWC).

Втручання ЄКП у цю справу відповідає та підтримує позицію Міжнародної федерації транспортників (ITF) і її членських організацій: моряки наражаються на ризик, коли, окрім своїх стандартних обов'язків, вони змушені виконувати вантажні роботи в портах замість кваліфікованих портових працівників.

> «Рішення ЄКП долучитися до цієї справи надсилає чіткий сигнал: європейський профспілковий рух не залишатиметься осторонь, коли під загрозою опиняється право на колективні переговори, — **заявив Стівен Коттон, Генеральний секретар ITF.** — Ми вітаємо рішення Суду дозволити ЄКП долучитися до провадження і продовжимо захищати право працівників та профспілок укладати й забезпечувати виконання колективних договорів».

ЄКП звернулася із клопотанням про дозвіл на участь у справі після попереднього проміжного рішення Апеляційного суду, оскільки результат апеляції може мати значні наслідки для колективних переговорів і захисту колективних прав у всій Європі.

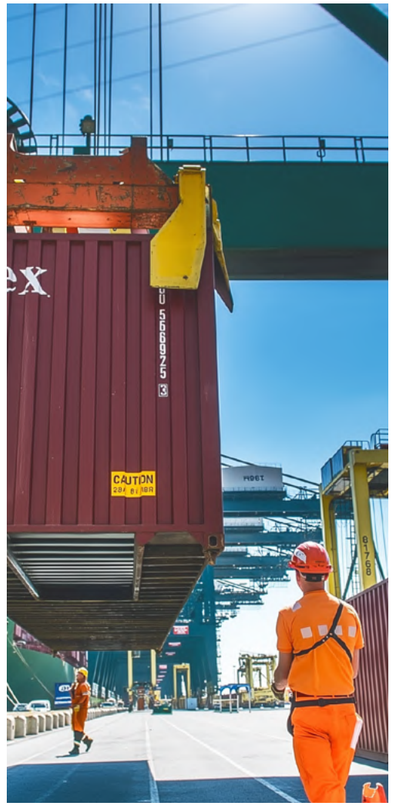
ITF та її профспілки вітають це рішення, вбачаючи в ньому підтвердження спільної рішучості європейських та міжнародних профспілок і конфедерацій діяти разом і захищати колективні права.

Non-Seafarers' Work Clause (NSWC) — це ключове положення з безпеки, передбачене угодами ITF, яке забороняє екіпажам суден виконувати вантажні роботи, зокрема кріплення та розкріплення вантажу (lashing/unlashing), у портах, де доступні кваліфіковані портові працівники.

> «Питання, порушені в рамках цього провадження, безпосередньо стосуються захисту колективних прав у Європі, — **зазначила Лівія Спера, Генеральна секретарка Європейської федерації транспортників (ETF).** — Долучаючись до справи, ЄКП підтримує залучені профспілки та підкреслює, що працівники повинні мати можливість організовуватися, вести колективні переговори та захищати погоджені стандарти».

Під час розгляду справи Апеляційний суд зазначив, що має намір передати попередні питання до Суду справедливості ЄС (CJEU) у межах апеляційного провадження.

Така процедура дозволить Суду ЄС роз'яснити відповідні положення законодавства ЄС до продовження розгляду справи на національному рівні.



ПЕРША ГЛОБАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЗІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ



Транспортні профспілки, що представляють понад 16,6 мільйона працівників у всьому світі, ухвалили глобальні принципи використання штучного інтелекту в транспортній галузі.

В Коломбо, Шрі-Ланка, представлено документ «Взяти ситуацію під контроль: Принципи працівників транспортної галузі щодо штучного інтелекту», в якому визначено умови, яких мають дотримуватися роботодавці, розробники технологій і урядів у випадках, коли використання штучного інтелекту впливає на працівників транспортної галузі.

Його ключовий принцип — жодна система штучного інтелекту в транспортній галузі не може відповідально розроблятися, оцінюватися, впроваджуватися чи регулюватися без участі працівників, яких вона стосується, та профспілок, що представляють їхні інтереси.

У світі дедалі гучніше лунають заклики до регулювання штучного інтелекту — до них уже приєднуються лідери технологічної індустрії. Міжнародна дискусія все більше зосереджується на необхідності прозорості, незалежному контролі та збереженні вирішальної ролі людини в управлінні системами штучного інтелекту (ШІ).

«Принципи Міжнародної федерації транспортників (ITF) перетворюють ці вимоги на реальні трудові права. Працівники мають право знати, які системи впроваджуються, оцінювати їхній вплив, вести переговори до їхнього запровадження, оскаржувати рішення, ухвалені за допомогою ШІ, і зберігати за людиною вирішальну роль в операціях, де безпека має критичне значення», — заявив майбутній Президент ITF та член Консультативної групи МФТ з питань майбутньої праці Френк Морелс.

Штучний інтелект уже сьогодні розподіляє робочі завдання, контролює водіїв, встановлює тарифи, керує системами сигналізації та впливає на рішення щодо найму, оплати праці й дисциплінарних заходів у транспортній галузі. Саме працівники транспортної галузі та їхні профспілки найкраще розуміють, як працюють виробничі процеси, і часто першими помічають, коли нові технології створюють ризики для безпеки, трудових прав чи умов праці. Саме тому Принципи визначають участь працівників і профспілок як обов'язкову складову оцінювання, впровадження та моніторингу систем ШІ.

Френк Морелс зазначив: «Кожна компанія, яка впроваджує ШІ в транспортній галузі, несе відповідальність за те, щоб зрозуміти, як ця система впливатиме на людей, які працюють у її середовищі. Технологічні компанії охоче розповідають про можливості своїх систем, але майже нічого не говорять про те, що відбувається, коли ці системи дають збій».

За підсумками конференції ITF взяла на себе зобов'язання сформувати міжнародне уявлення про те, як штучний інтелект впроваджується в транснаціональних компаніях і глобальних ланцюгах постачання.

Організація також працюватиме над розробкою практичних інструментів для своїх членських організацій — зокрема, для ведення переговорів, отримання необхідної інформації та оцінювання впливу ШІ. Окремим напрямом стане координація міжнародної адвокаційної роботи на підтримку обов'язкового регулювання.

Ця робота також передбачатиме кампанію за ратифікацію та впровадження Конвенції МОП №193 про гідну працю в платформній економіці.



ПРИНЦИПИ ITF ЩОДО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ:

1 Права людини, трудові права та демократія — в основі розробки

Права людини, трудові права, рівність і гідність працівників мають бути основою використання штучного інтелекту в транспортній галузі.

2 Обов'язкове інформування консультації та переговори

Профспілки повинні мати гарантоване право отримувати інформацію, брати участь у консультаціях і вести переговори до впровадження або зміни систем ШІ, які впливають на працівників транспортної галузі.

3 Людський контроль і право ухвалювати рішення

Працівники повинні мати право оскаржувати рішення, ухвалені за допомогою ШІ. В операціях, критично важливих для безпеки, остаточний контроль має залишатися за людиною.

4 Охорона праці та принцип запобіжності

Працівники повинні мати право зупинити роботу, якщо використання ШІ створює небезпечні умови. Довести, що система штучного інтелекту робить робоче місце безпечнішим, має роботодавець, а не працівник.

5 Права на дані, прозорість та алгоритмічна підзвітність

Дані, які створюють працівники, є результатом їхньої праці. Вони повинні мати відповідні права на ці дані, зокрема право на поінформовану згоду, компенсацію, контроль над персональними даними та обмеження цифрового нагляду.

6 Рівність, гендерна справедливість та захист молоді

Штучний інтелект не повинен посилювати нерівність, яка впливає на жінок, молодих і старших працівників, мігрантів, людей з інвалідністю та інші вразливі групи. Ті, хто найбільше відчуває на собі наслідки використання ШІ, повинні мати можливість впливати на те, як він змінює їхню працю.

7 Відповідальність компаній і ланцюгів постачання

Компанії повинні відповідати за дотримання трудових стандартів і проведення належної перевірки в усьому ланцюгу постачання, а не лише там, де регулювання ШІ є найсуворішим.

8 Справедливий розподіл вигод від зростання продуктивності

Зростання продуктивності завдяки ШІ має приносити працівникам вищу заробітну плату, скорочення робочого часу без втрати доходу, кращі робочі місця, а також можливості для навчання та набуття нових професійних навичок.



КОЛИ ЛУНАЄ ТРИВОГА, НЕМАЄ ЧАСУ ЗАПИТУВАТИ ШІ



Морська галузь завжди активно впроваджувала технологічні нововведення. Від паперових навігаційних карт до ECDIS, від астрономічної навігації до супутникового позиціонування, від традиційних посібників до цифрових інформаційних систем — кожне покоління моряків адаптувалося до нових технологій, які робили судноплавство безпечнішим та ефективнішим.

Сьогодні штучний інтелект (ШІ) стає ще одним корисним інструментом для морської освіти та професійного розвитку. Він може допомогти пояснити складні поняття, підтримати самостійне навчання, сприяти кращому розумінню міжнародних норм і правил, а також надавати додаткові навчальні матеріали як курсантам, так і досвідченим морякам.



Профспілка робітників морського транспорту України (ПРМТУ) підтримує відповідальне використання сучасних технологій, які сприяють підвищенню знань і професійних навичок.

Водночас останніми роками Профспілка дедалі частіше отримує від різних соціальних партнерів у морській галузі повідомлення та спостереження щодо випадків, коли окремі моряки — зокрема дипломовані офіцери — демонстрували недостатній рівень теоретичних знань або практичної компетентності під час працевлаштування, ознайомлення з судном чи виконання своїх обов'язків на борту.

Кожен окремий випадок, безумовно, має оцінюватися об'єктивно та з урахуванням усіх обставин. Однак зростання кількості таких сигналів свідчить про ширшу проблему, яка потребує уваги всієї морської спільноти.

Мета порушення цього питання — не критикувати окремих моряків. Навпаки, Профспілка прагне нагадати всім нинішнім і майбутнім фахівцям морської галузі: жодна технологія не здатна замінити справжні знання, практичні навички, виважене професійне судження та відповідальність.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ — ЧУДОВИЙ ПОМІЧНИК. АЛЕ ВІН НЕ Є ЗАМІНОЮ ОСВІТІ.

Курсант може використовувати ШІ, щоб краще зрозуміти Міжнародні правила запобігання зіткненням суден у морі (COLREG), розрахунки остійності, вантажні операції чи процедури роботи на містку. Офіцер може використовувати його як додаткове джерело професійної інформації або для безперервного навчання на березі.

Однак коли судно перебуває в морі, професійну компетентність неможливо передати на аутсорс.

Офіцер, який несе вахту, може мати лише кілька секунд, щоб оцінити ситуацію, яка стрімко розвивається, визначити найбезпечніший варіант дій, ефективно взаємодіяти з командою містка, відреагувати на відмову обладнання або діяти в надзвичайній ситуації, що загрожує життю екіпажу, безпеці судна, вантажу чи морському середовищу. У такі моменти немає можливості шукати відповіді або покладатися на зовнішню цифрову допомогу. Рішення мають ґрунтуватися на знаннях, підготовці, досвіді та професійному судженні.

Кожне Свідоцтво професійної компетентності (Certificate of Competency) — це не лише підтвердження кваліфікації, а й значна відповідальність. Судновласники, члени екіпажу, пасажири, власники вантажу та суспільство довіряють дипломованим офіцерам, очікуючи від них необхідних знань і навичок для безпечного та професійного виконання своїх обов'язків.

Тому професійна компетентність — це набагато більше, ніж особисте досягнення. Це невід'ємна складова безпеки судноплавства.

Недостатні знання або слабкі практичні навички можуть мати серйозні наслідки не лише для самого моряка, а й для всіх, хто перебуває на борту. Залежно від обставин, недостатня компетентність може призвести до втрати роботи, дисциплінарних заходів, труднощів із подальшим працевлаштуванням, розслідувань з боку компетентних морських органів, призупинення або анулювання Свідоцтва професійної компетентності, а у випадках, коли недбалість призводить до серйозних аварій, забруднення довкілля, травмування чи загибелі людей, — до цивільної або кримінальної відповідальності відповідно до чинного національного та міжнародного законодавства.

Саме тому безперервний професійний розвиток залишається одним із найважливіших обов'язків кожного моряка протягом усієї його кар'єри.

Україна вже давно має світове визнання як країна, що готує висококваліфікованих морських фахівців. Українські офіцери та рядові моряки здобули довіру міжнародного судноплавства завдяки своєму професіоналізму, стійкості, відданості професії та якісній морській освіті. Збереження цієї репутації — спільна відповідальність морських навчальних закладів, викладачів, досвідчених офіцерів, судноплавних компаній, профспілок і кожного курсанта, який обирає професію моряка.

ПРМТУ закликає курсантів і моряків використовувати штучний інтелект розумно — як інструмент для навчання, відпрацювання навичок і розширення своїх знань, але ніколи не як заміну самостійному мисленню, практичній підготовці чи справжній професійній компетентності.

Технології продовжуватимуть розвиватися, а ШІ, безумовно, відіграватиме дедалі важливішу роль у повсякденному житті та морських операціях.

Проте один принцип залишатиметься незмінним:

Штучний інтелект може підтримувати роботу професіонала, але не може взяти на себе його відповідальність.

Коли в морі виникає непередбачувана ситуація, екіпаж, судно та довкілля захищає не штучний інтелект.

Їх захищають компетентність, професійне судження та професіоналізм моряка.

ЗАРПЛАТИ ЗРОСТАЮТЬ: ПРМТУ ДОСЯГЛА НОВИХ ПОКРАЩЕНЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ

SALARIES SET TO RISE: MTWTU SECURES FURTHER IMPROVEMENTS FOR UKRAINIAN SEAFARERS



У Дубровнику, Хорватія, відбулися переговори за участю Профспілки робітників морського транспорту України, Профспілки моряків Норвегії (NSU), Профспілки морських механіків Норвегії (NUME), Норвезької асоціації морських офіцерів (NMOA) та Норвезької асоціації судновласників (NSA).

ПРМТУ вже понад два десятиліття бере участь у цьому переговорному процесі, послідовно представляючи інтереси українських моряків та домагаючись покращення умов їхньої праці й соціального захисту.





За результатами переговорів сторони домовилися про чергове поетапне підвищення базових ставок заробітної плати для всіх посад:

з 1 січня 2027 року — на 4%;

з 1 січня 2028 року — ще на 2%.

Переговори стосувалися не лише заробітної плати. Сторони погодили збільшення низки компенсацій, передбачених колективними договорами.

Компенсація у випадку смерті моряка зросте зі 106 000 до 112 000 доларів США, виплата на кожну дитину віком до 21 року збільшиться з 21 200 до 22 500 доларів США.

Також підвищуються максимальні суми компенсації у випадку постійної втрати працездатності:

для офіцерського складу — зі 160 000 до 170 000 доларів США;

для рядового складу — зі 122 000 до 130 000 доларів США.

Negotiations involving the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine, the Norwegian Seafarers' Union (NSU), the Norwegian Union of Marine Engineers (NUME), the Norwegian Maritime Officers' Association (NMOA), and the Norwegian Shipowners' Association (NSA) were held in Dubrovnik, Croatia.

As a result of the negotiations, the parties agreed on a further phased increase in basic wage rates for all position:

4% from 1 January 2027;

a further 2% from 1 January 2028.

The negotiations covered not only wages. The parties also agreed to increase an amount of compensation provided under the collective agreements.

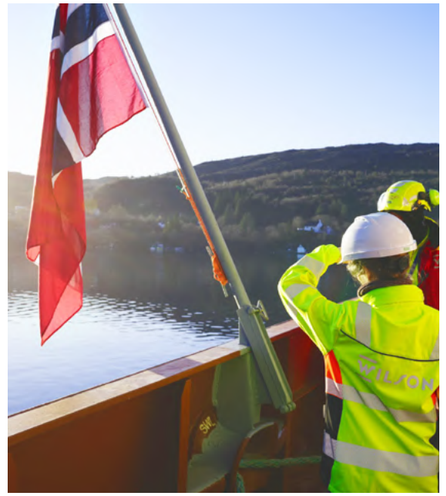
The compensation payable in the event of a seafarer's death will increase from USD 106,000 to USD 112,000, while the child benefit for those under the age of 21 will increase from USD 21,200 to USD 22,500.

The maximum compensation amounts in cases of permanent disability will also increase:

Officers: from USD 160,000 to USD 170,000;

Ratings: from USD 122,000 to USD 130,000.

MTWTU has been involved in this negotiation process for more than two decades, consistently representing the interests of Ukrainian seafarers and working to secure better employment conditions and social protection.



Ці зміни мають особливе значення, адже йдеться не лише про умови роботи моряка сьогодні, а й про фінансовий захист його самого та його родини у випадку найтяжчих обставин. Досягнуті домовленості стосуються колективних угод для українських моряків, які працюють як на суднах Норвезького міжнародного суднового реєстру (NIS), так і на суднах під «зручними» прапорами, охоплених відповідними колективними договорами.

These changes are particularly important because they concern not only seafarers' working conditions, but also the financial protection of seafarers and their families in the event of the most serious circumstances. The agreements reached apply to collective bargaining agreements covering Ukrainian seafarers working both on vessels registered in the Norwegian International Ship Register (NIS) and on vessels flying flags of convenience covered by the relevant collective agreements.

«Для ПРМТУ міжнародний соціальний діалог — це не формальність, а практичний механізм, який дозволяє перетворювати переговори на конкретні результати для українських моряків.

Ми продовжуємо працювати над тим, щоб професіоналізм і внесок українських моряків у світове судноплавство підкріплювалися гідними умовами праці та належним рівнем соціального захисту», — **зазначив Олег Григорюк, Голова ПРМТУ.**

"For MTWTU, international social dialogue is not a formality, but a practical mechanism that enables us to turn negotiations into concrete results for Ukrainian seafarers.

We continue to work to ensure that the professionalism and contribution of Ukrainian seafarers to the global shipping industry are supported by decent working conditions and an appropriate level of social protection," **said Oleg Grygoriuk, MTWTU Chairman.**

Нові домовленості є продовженням багаторічної співпраці ПРМТУ з норвезькими соціальними партнерами, в основі якої — не лише колективні переговори, а й щоденна практична робота з українськими моряками та їхніми родинами.

Особливого значення ця робота набула в умовах повномасштабної війни. Попри надзвичайні виклики, Профспілка не припинила реалізацію соціальних програм і продовжує надавати допомогу українським морякам та їхнім сім'ям — як в Україні, так і за її межами.

Такий підхід високо оцінюють не лише самі моряки. Норвезькі судновласники — роботодавці українських моряків — також бачать практичну цінність цієї роботи, адже надійна система соціальної підтримки сприяє добробуту моряків та їхніх родин і допомагає зберігати зв'язок між моряком, Профспілкою та роботодавцем навіть у найскладніших обставинах.

The new agreements continue MTWTU's long-standing cooperation with its Norwegian social partners. This cooperation is based not only on collective bargaining, but also on the day-to-day practical support provided to Ukrainian seafarers and their families.

This work has become particularly important in the context of the full-scale war. Despite the extraordinary challenges, the Union has continued to implement its social programmes and provide assistance to Ukrainian seafarers and their families, both in Ukraine and abroad.

This approach is valued not only by seafarers themselves Norwegian shipowners also recognize the practical importance of this work. A reliable system of social support contributes to the well-being of seafarers and their families. It helps maintain the connection between the seafarer, the Union and the employer, even in the most difficult conditions.

Саме тому партнерство ПРМТУ з норвезькими профспілками та судновласниками виходить далеко за межі переговорів про відсотки підвищення заробітної плати. Це довгострокова модель соціального партнерства, у якій переговори щодо гідних умов праці поєднуються з реальним захистом і підтримкою українських моряків та їхніх родин.

That is why MTWTU's partnership with Norwegian trade unions and shipowners goes far beyond negotiations on wage increases. It represents a long-term social partnership that combines negotiations for decent working conditions with practical protection and support for Ukrainian seafarers and their families.

ГОЛОС УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ І ПОРТОВИКІВ У МІЖНАРОДНИХ МЕДІА

Голова Профспілки робітників морського транспорту України Олег Григорюк у трьох інтерв'ю міжнародним медіа розповів про роботу ПРМТУ в умовах повномасштабної війни, ситуацію в українських портах, захист трудових прав та загрози для цивільного судноплавства.

В ефірі BBC News ішлося про щоденні атаки на порти Великої Одеси, безпеку працівників і значення українського морського експорту. У коментарі BBC Newsday Олег Григорюк наголосив на необхідності подальшої міжнародної підтримки та посилення тиску на агресора. Бельгійський профспілковий журнал De Nieuwe Werker зосередив увагу на тому, як війна змінила роботу української Профспілки та життя її членів.





BBC NEWS: УКРАЇНСЬКІ ПОРТИ ПРОДОВЖУЮТЬ ПРАЦЮВАТИ ПІД ОБСТРІЛАМИ

В ефірі BBC News Олег Григорюк розповів про ситуацію в портах Великої Одеси, які практично щодня зазнають російських атак.

Попри удари по портовій інфраструктурі та спроби росії заблокувати морський експорт, судноплавство триває: торговельні судна заходять до українських портів і виходять із них.

Зі зростанням інтенсивності атак підвищуються ризики для портовиків, моряків та всіх, хто забезпечує перевезення вантажів морем. ПРМТУ надає своїм членам соціальну, гуманітарну та психологічну підтримку. Профспілка також закликає операторів портових терміналів і профільне міністерство вживати всіх можливих заходів для захисту працівників.

«Рівень стресу надзвичайно високий, як і небезпека на робочих місцях. Але українці мають величезну стійкість. Ми продовжуємо працювати, триматися і рухатися вперед», — **зазначив Голова ПРМТУ.**

Наслідки російських атак виходять далеко за межі України. Через чорноморські порти проходять вантажі, критично важливі для глобальної продовольчої безпеки. Стабільна робота українських портів впливає на постачання продовольства до багатьох країн.





«Весь світ залежить від нашого зернового експорту. Рівень ескалації надзвичайно високий, кількість атак зростає. Попри це, ми й надалі робитимемо все можливе, щоб забезпечити стабільну роботу морських логістичних ланцюгів», — **наголосив Олег Григорюк.**

BBC NEWSDAY: АТАКИ НА УКРАЇНСЬКІ ПОРТИ ЗАГРОЖУЮТЬ МІЖНАРОДНОМУ СУДНОПЛАВСТВУ

У коментарі журналістам BBC Newsday Голова ПРМТУ зосередив увагу на безпеці цивільного судноплавства та працівників морської галузі, які продовжують виконувати свої обов'язки в умовах постійних атак.

Олег Григорюк наголосив, що Україні потрібна подальша підтримка міжнародної морської спільноти, а також посилення тиску на агресора.

«Атаки на цивільні порти, торговельні судна та людей, які забезпечують їхню роботу, становлять загрозу для України й безпосередньо впливають на безпеку міжнародного судноплавства», — **зазначив він.**

ПРМТУ продовжує використовувати міжнародні профспілкові майданчики та увагу світових медіа, щоб ситуація українських моряків і портовиків залишалася у світовому інформаційному порядку денному. Кожне таке інтерв'ю дає змогу донести міжнародній аудиторії, у яких умовах працюють українські працівники морського транспорту, та нагадати про необхідність їхнього захисту.

«МИ МАЄМО ПОКАЗАТИ, ЩО СОЛІДАРНІСТЬ СИЛЬНІША ЗА ВІЙНУ»

Бельгійський профспілковий журнал De Nieuwe Werker, який видає одна з найбільших профспілкових федерацій країни — ABVV (FGTB), опублікував інтерв'ю з Головою ПРМТУ Олегом Григорюком.

П'ять років тому, коли Олег Григорюк очолив ПРМТУ, країна ще жила в умовах пандемії COVID-19. Невдовзі Україна зіткнулася з повномасштабною війною, яка кардинально змінила життя людей і профспілкову роботу.

«Озираючись назад, можна сказати, що пандемія стала лише підготовкою до набагато складніших випробувань», — **зазначив він.**

БЕЗ ДОСТУПУ ДО РОБОТИ

Перший серйозний удар українські моряки відчули одразу після початку російського вторгнення. Через запровадження воєнного стану чоловіки віком від 18 до 60 років втратили можливість вільно виїжджати з України. Для моряків це означало неможливість вирушити в рейс, а для тисяч їхніх родин — втрату основного джерела доходу.

Профспілка перейшла до кризового режиму роботи. Для членів ПРМТУ, які залишилися без засобів до існування, організували гуманітарну допомогу. Юридичну підтримку отримували моряки, які мали законні підстави для виїзду та працевлаштування.

ПОРТИ ПІД ВОГНЕМ

Порти Одеси, Чорноморська, Ізмаїла та інших міст регулярно зазнають ракетних і дронових атак. Обстріли створюють смертельну небезпеку для людей, які забезпечують роботу морської галузі. Серед профспілкових активістів є загиблі та поранені.

Серйозним випробуванням стали й тривалі відключення електроенергії. Щоб не припиняти допомогу членам Профспілки, ПРМТУ забезпечила місцеві організації генераторами та альтернативними джерелами живлення.

Продовжувати цю роботу допомагає підтримка європейських і світових профспілкових організацій. Міжнародні партнери надають фінансову, гуманітарну, логістичну та юридичну допомогу українським працівникам і їхнім родинам.

ЕКОНОМІКА І ТРУДОВІ ПРАВА

Українська економіка зазнала значних втрат, але продовжує працювати та забезпечувати критично важливий експорт. Водночас на підприємствах, діяльність яких ускладнена блокадою або окупацією, працівники стикаються із затримками заробітної плати.

«Ми ведемо переговори з роботодавцями та органами влади, щоб підприємства продовжували працювати, а люди мали хоча б мінімальний гарантований дохід. Повністю компенсувати втрати неможливо, але ми робимо все, щоб запобігти найгіршим наслідкам», — **розповів Голова ПРМТУ.**

Захист трудових прав залишається одним із головних напрямів роботи Профспілки. У випадках незаконного звільнення чи інших порушень ПРМТУ спочатку намагається врегулювати ситуацію шляхом переговорів. Якщо це не дає результату, справа переходить до суду. За останні роки було розпочато десятки судових процесів, більшість із яких завершилися на користь працівників.

«Люди мають бачити, що верховенство права в Україні продовжує діяти навіть під час війни. Соціальний діалог не припинився.

Ми й надалі ведемо переговори, відстоюємо права працівників і робимо все, щоб їхній голос був почутий».

ПРМТУ також підтримує своїх членів, які захищають Україну в лавах Сил оборони. Після завершення служби вони часто стикаються зі складною та тривалою процедурою оформлення статусу ветерана. Профспілка надає їм юридичну, а за можливості — матеріальну допомогу.

Попри небезпеку, постійну напругу та невизначеність, люди продовжують жити й працювати.

«Ми не можемо дозволити собі втратити надію. Люди хочуть миру. І я переконаний, що мир обов'язково настане», — **сказав Олег Григорюк.**

Для Профспілки головними залишаються щоденні потреби її членів: безпека, зайнятість, дохід і захист прав.

«Якщо ми, як Профспілка, втратимо віру, то хто тоді її збереже? Ми повинні бути прикладом для інших. Ми маємо показати, що солідарність сильніша за війну».

ВІД МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ДО ЗАХИСТУ МОРЯКА:
ПРМТУ ПОГЛИБЛЮЄ ЕКСПЕРТИЗУ З MLC, 2006

FROM INTERNATIONAL STANDARDS TO SEAFARERS' PROTECTION: MTWTU DEEPENS EXPERTISE IN MLC, 2006



WORKSHOP ON MARITIME LABOUR CONVENTION, 2006 FOR ITF AFFILIATES

15 – 17 SEPTEMBER 2026, TURIN,ITALY

З 15 до 17 вересня 2026 року в Міжнародному навчальному центрі МОП (ITCILO) у Турині відбувся спеціалізований тренінг для представників профспілок — членських організацій Міжнародної федерації транспортників (ITF). Навчання було присвячене практичному застосуванню Конвенції МОП 2006 року про працю в морському судноплавстві (MLC, 2006).

Тренінг об'єднав 18 профспілкових представників із різних країн світу. Україну представляла Профспілка робітників морського транспорту України (ПРМТУ) — єдина морська профспілка в країні, що є членською організацією ITF.

Навчання відбулося за підтримки ITF Seafarers' Trust та дало учасникам змогу поглибити практичні знання щодо застосування міжнародних стандартів захисту трудових і соціальних прав моряків.

Протягом трьох днів учасники разом з експертами МОП, ITCILO та ITF розглядали ключові положення MLC, 2006: мінімальні вимоги до праці моряків на суднах, умови праці та проживання, охорону здоров'я, процедури розгляду скарг, а також механізми контролю за виконанням Конвенції державами прапора та державами порту.

Окрему увагу приділили специфіці праці моряків, яка потребує спеціальних міжнародних гарантій. Як наголосила під час тренінгу представниця МОП Беатріс Вакотто, пандемія COVID-19 особливо гостро продемонструвала вразливість моряків. Обмеження на зміну екіпажів, доступ до медичної допомоги, можливість сходу на берег і зв'язок із родинами стали важливими уроками для подальшого розвитку міжнародних стандартів їхнього захисту.

MLC, 2006 часто називають міжнародним «біллем про права моряків». Конвенція об'єднує основні міжнародні стандарти щодо умов праці та життя на борту, охорони здоров'я, соціального захисту та механізмів забезпечення прав моряків.

Попри послідовні зусилля ПРМТУ та підтримку Міжнародної організації праці, Україна досі не ратифікувала MLC, 2006. Водночас її положення вже багато років є одним із ключових орієнтирів у щоденній роботі ПРМТУ із захисту українських моряків.

Тому для Профспілки важливо мати фахівців, які добре знають положення MLC, 2006, вміють застосовувати їх на практиці та передавати ці знання морякам. Кожен моряк має знати свої права, розуміти, на які гарантії він може розраховувати та куди звертатися у разі їх порушення.



Участь ПРМТУ в таких міжнародних навчальних програмах допомагає перетворювати міжнародні стандарти на практичні знання та інструменти, доступні українським морякам незалежно від прапора судна та країни, у якій вони працюють.

From 15 to 17 September 2026, the International Training Centre of the ILO (ITCILO) in Turin hosted a specialised training programme for trade union representatives from organisations affiliated with the International Transport Workers' Federation. The training focused on the practical application of the ILO Maritime Labour Convention, 2006 (MLC, 2006).

The training brought together 18 trade union representatives from different countries around the world. Ukraine was represented by the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine — the only maritime trade union in the country affiliated with the ITF.

Supported by the ITF Seafarers' Trust, the programme gave participants an opportunity to strengthen their practical understanding of how international labour standards can be used to protect seafarers' labour and social rights.

Over three days of discussions and practical sessions, experts from the ILO, ITCILO and the ITF explored the Convention's key provisions with participants, covering minimum requirements for employment on board ships, working and living conditions, health protection, complaint procedures, and the mechanisms used by flag states and port states to monitor compliance with the Convention.

Particular attention was given to the unique nature of seafaring, a profession that requires strong international safeguards. During the training, ILO representative Beatriz Vacotto highlighted how the COVID-19 pandemic brought the vulnerabilities faced by seafarers into sharp focus. Restrictions on crew changes, access to medical care, shore leave and communication with families provided important lessons for the further development of international standards aimed at protecting seafarers' rights.

Often described as the international "seafarers' bill of rights" the MLC, 2006 brings together the core global standards governing working and living conditions on board, health protection, social security and the mechanisms designed to uphold seafarers' rights.

Despite the MTWTU's sustained efforts and the support of the International Labour Organization, Ukraine has yet to ratify the MLC, 2006. Nevertheless, the Convention's provisions have long served as an important reference point in the Union's day-to-day work to protect the rights of Ukrainian seafarers.

For the MTWTU, having specialists with a strong knowledge of the MLC, 2006 is an important part of its work. They need to be able to apply the Convention's provisions in practice and share this knowledge with seafarers. Every seafarer should know their rights, understand the protections available to them, and know where to turn if those rights are violated.



Participation in international training programmes like this enables the MTWTU to turn international standards into practical knowledge and useful tools for Ukrainian seafarers, regardless of the flag of the vessel they work on or the country in which they are employed.

ЦИВІЛЬНЕ СУДНОПЛАВСТВО ПІД ПРИЦІЛОМ: МОРЯКИ НЕ ПОВИННІ СТАВАТИ МІШЕННЮ

CIVILIAN SHIPPING UNDER ATTACK: SEAFARERS MUST NOT BECOME TARGETS



російські атаки на цивільне судноплавство в Чорному морі становлять пряму загрозу життю моряків і потребують скоординованої відповіді міжнародної спільноти. Про їхні наслідки та необхідні кроки для захисту екіпажів говорили на засіданні Виконавчого комітету IFSMA.

Голова ПРМТУ, віцепрезидент Міжнародної федерації асоціацій морських капітанів (IFSMA) Олег Григорюк представив дані про наслідки російських атак на цивільне судноплавство в Чорному морі.

russian attacks on civilian shipping in the Black Sea pose a direct threat to seafarers' lives and require a coordinated response from the international community. The impact of these attacks and the steps needed to protect crews were discussed at a meeting of the IFSMA Executive Committee.

Oleg Grygoriuk, Chairman of the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine and Vice-President of the International Federation of Shipmasters' Associations, presents data on the consequences of russian attacks on civilian shipping in the Black Sea.

> «Сьогодні недостатньо лише говорити про безпеку моряків після чергової трагедії. Потрібні практичні дії: захист цивільного судноплавства, належна міжнародна реакція на атаки на торговельні судна, реальна відповідальність сторін, зобов'язаних забезпечувати лікування та репатріацію екіпажів, а також дієві механізми термінової допомоги морякам. За кожним таким повідомленням — не просто судно, прапор чи статистика. За ним — люди, які вийшли в море виконувати свою роботу. Моряки мають право повернутися додому живими. А якщо вони постраждали під час виконання своєї роботи, вони не повинні залишатися сам на сам із травмами, лікарняними рахунками та боротьбою за власне майбутнє», **— наголосив Олег Григорюк.**

Учасники засідання обговорили спільні кроки для захисту цивільного судноплавства. Безпека екіпажів, свобода мореплавства та дотримання міжнародного права потребують конкретних рішень.

За ініціативою Олега Григорюка IFSMA підготувала офіційне звернення щодо блокади Чорного моря, систематичних атак на цивільне судноплавство та терору проти цивільних моряків. Найближчим часом документ буде направлено до міжнародних організацій та інших компетентних інституцій.

Уже наступного дня Федерація оприлюднила офіційну заяву із закликом посилити міжнародний захист моряків торговельного флоту. У ній наголошується: моряки є цивільними особами й не повинні ставати військовими цілями. Жоден моряк не має втрачати життя лише через те, що виконує свою роботу, а захист екіпажів торговельних суден є спільною відповідальністю міжнародної спільноти.

IFSMA закликала ООН, Міжнародну морську організацію (IMO), Міжнародну організацію праці (МОП), держави прапора, судновласників, страховиків та всіх учасників морської галузі вжити невідкладних практичних заходів для захисту торговельних суден і їхніх екіпажів.

Паралельно ПРМТУ звернулася до Міжнародної федерації транспортників (ITF), Міжнародної морської організації (IMO) та Міжнародної організації праці (ILO) із закликом посилити міжнародні зусилля для захисту цивільних моряків, торговельного судноплавства та портової інфраструктури України.

У своїх зверненнях Профспілка наголосила, що систематичні атаки на цивільні судна й українські порти становлять пряму загрозу життю моряків, свободі судноплавства, глобальній торгівлі та продовольчій безпеці. ПРМТУ закликала міжнародні організації активізувати скоординовані дії для захисту працівників морської галузі та безпечної роботи морського коридору.

За кожною цифрою статистики — долі моряків, їхніх родин і людей, які щодня забезпечують роботу морської галузі. Для ПРМТУ захист цивільних моряків — не абстрактне питання міжнародного порядку денного, а щоденна реальність, підтверджена конкретними випадками загибелі та поранення членів екіпажів.

> "Today, it is not enough to talk about seafarers' safety after yet another tragedy. We need practical action: better protection for civilian shipping, a proper international response to attacks on merchant ships, accountability for those responsible for the medical treatment and repatriation of crews, and effective mechanisms to provide urgent assistance to seafarers. Behind every such report there is more than just a ship, a flag or a statistic. There are people who went to sea to do their jobs. Seafarers have the right to return home alive. And if they are injured while doing their work, they should not be left alone to deal with their injuries, medical bills and the struggle to secure their future," **Oleg Grygoriuk pointed out.**

The participants discussed joint steps to protect civilian shipping. The safety of crews, freedom of navigation and respect for international law require concrete decisions and action.

At the initiative of Oleg Grygoriuk, IFSMA prepared an official statement on the blockade of the Black Sea, systematic attacks on civilian shipping and the terror against civilian seafarers. The document will soon be sent to international organizations and other relevant institutions.

The following day, the Federation published an official statement calling for stronger international protection for merchant seafarers. The statement stresses that seafarers are civilians and must not be treated as military targets. No seafarer should lose their life simply because they are doing their job. Protecting the crews of merchant ships is a shared responsibility of the international community.

IFSMA called on the United Nations, the International Maritime Organization, the International Labour Organization, flag states, shipowners, insurers and other maritime industry stakeholders to take urgent practical steps to protect merchant ships and their crews.

At the same time, MTWTU addressed the International Transport Workers' Federation, the International Maritime Organization, and the International Labour Organization, calling for stronger international efforts to protect civilian seafarers, merchant shipping and Ukraine's port infrastructure.

The Trade Union stressed that systematic attacks on civilian vessels and Ukrainian ports put the lives of seafarers at risk and threaten freedom of navigation, global trade and food security. MTWTU called on international organizations to step up coordinated efforts to protect maritime workers and ensure the safe operation of the maritime corridor.

Behind every statistic are the lives of seafarers, their families and the people who keep the maritime industry running every day. For MTWTU, protecting civilian seafarers is not an abstract issue on the international agenda. It is a daily reality, confirmed by real cases of crew members being killed and injured.

ПРОФСПІЛКИ ЗА ПРАВА ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ

Міжнародна організація праці

TRADE UNIONS FOR THE RIGHTS OF MIGRANT WORKERS

Захист прав трудових мігрантів і зміцнення регіональної профспілкової співпраці перебували у центрі уваги Регіональної зустрічі для країн Східної Європи та Центральної Азії «Профспілки за права мігрантів», яка відбулася 3-4 вересня 2026 року в Інституті праці у Кишиневі.

Захід, організований Міжнародною організацією праці у співпраці з Національною конфедерацією профспілок Молдови (CNSM) та Інститутом праці, об'єднав представників профспілкових організацій із дев'яти країн. Морський сектор представляла делегація Профспілки робітників морського транспорту України.

Учасники обговорили виклики трудової міграції, захист працівників-мігрантів і роль Ресурсних центрів для мігрантів (MRC) у наданні їм підтримки та допомоги.

У заході взяли участь директор Бюро з діяльності трудящих Міжнародної організації праці (ACTRAV-МОП) Олівер Рьопке та виконавчий секретар PERC Антон Леппік. Модератором сесії виступив Сергіюс Гловацкас, координатор ACTRAV-МОП у країнах Центральної та Східної Європи.

У своєму вітальному слові президент CNSM Ігор Зубку зазначив, що захист прав і забезпечення гідної праці для працівників-мігрантів мають стати важливими пріоритетами соціальної політики та соціального діалогу. Він наголосив на відповідальності профспілкового руху за захист прав і гідності всіх працівників незалежно від їхнього громадянства, країни походження чи міграційного статусу.

Своєю чергою директор ACTRAV-МОП Олівер Рьопке підкреслив, що захист працівників-мігрантів є одним із ключових обов'язків профспілкового руху. Дотримання їхніх прав сприяє захисту заробітної плати та умов праці, а також зміцненню солідарності між усіма працівниками.

У цьому контексті він наголосив на важливості Ресурсних центрів для мігрантів, які можуть надавати інформацію, консультації, підтримку та представництво, а також полегшувати доступ працівників до механізмів захисту і профспілкових організацій. Олівер Рьопке також виступив за розвиток регіональної співпраці, щоб працівники мали захист незалежно від того, в якій країні їх наймають, де вони працюють або куди повертаються.

Упродовж двох днів учасники розглянули досвід і перспективи розвитку Ресурсних центрів для мігрантів, тенденції та виклики трудової міграції у Східній Європі й Центральній Азії, міжнародні стандарти, що застосовуються до працівників-мігрантів, а також можливості зміцнення регіональної профспілкової співпраці.

Представники ПРМТУ поділилися досвідом роботи з моряками — членами Профспілки, які за специфікою своєї професії є трудовими мігрантами. Окрему увагу приділили морякам, які через війну вимушено перебувають у різних країнах. Профспілка докладає зусиль для створення соціальних умов, які сприятимуть їхньому поверненню до України, коли це стане безпечно.

Міграція залишається масштабним глобальним явищем. Згідно з останніми оцінками, у 2024 році у світі налічувалося близько 304 мільйонів мігрантів. За оцінками Міжнародної організації праці, у 2022 році 167,7 мільйона мігрантів входили до складу робочої сили країн призначення, **що становило 4,7% глобальної робочої сили.**

Ці дані свідчать про значний внесок працівників-мігрантів в економіку та ринки праці в усьому світі, а також про необхідність зміцнення механізмів захисту їхніх прав.





The protection of migrant workers' rights and strengthening regional trade union cooperation were at the centre of the Regional Meeting for Eastern Europe and Central Asian countries, "Trade Unions for Migrant Workers' Rights," held on 3–4 September 2026 at the Labour Institute in Chisinau.

The event, organised by the International Labour Organization in cooperation with the National Trade Union Confederation of Moldova (CNSM) and the Labour Institute, brought together representatives of trade union organisations from nine countries. The maritime sector was represented by a delegation of the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine.

Participants discussed the challenges of labour migration, the protection of migrant workers, and the role of Migrant Resource Centres (MRCs) in providing support and assistance.

The event was attended by Oliver Röpke, Director of the International Labour Organization's Bureau for Workers' Activities (ACTRAV), and Anton Leppik, Executive Secretary at the Pan-European Regional Council (PERC). Sergius Glovackas, ACTRAV-ILO Desk Officer for Central and Eastern Europe, moderated the session.

In his welcoming remarks, CNSM President Igor Zubcu noted that protecting the rights of migrant workers and ensuring decent work should become important priorities of social policy and social dialogue. He stressed the responsibility of the trade union movement to protect the rights and dignity of all workers, regardless of their citizenship, country of origin or migration status.

In turn, ACTRAV-ILO Director Oliver Röpke emphasised that protecting migrant workers is one of the key responsibilities of the trade union movement. Upholding their rights contributes to protecting wages and working conditions, as well as strengthening solidarity among all workers.

In this context, he highlighted the importance of Migrant Resource Centres, which can provide information, advice, support and representation, while also facilitating workers' access to protection mechanisms and trade union organisations. Oliver Röpke also called for stronger regional cooperation to ensure that workers are protected regardless of the country where they are recruited, work or return to.

Over the two days, participants discussed the experience and prospects for developing Migrant Resource Centres, trends and challenges in labour migration in Eastern Europe and Central Asia, international standards applicable to migrant workers, and opportunities to strengthen regional trade union cooperation.

Representatives of the MTWTU shared their experience of working with seafarers who are members of the Trade Union and are, by the nature of their profession, migrant workers. Particular attention was given to seafarers who have been forced to stay in different countries due to the war. The Trade Union is working to create social conditions that will support their return to Ukraine when it is safe to do so.

Migration remains a major global phenomenon. According to the latest estimates, there were around 304 million migrants worldwide in 2024. According to the International Labour Organization, in 2022, 167.7 million migrants were part of the labour force in destination countries, **accounting for 4.7% of the global labour force.**

These figures demonstrate the significant contribution of migrant workers to economies and labour markets worldwide, as well as the need to strengthen mechanisms for protecting their rights.

«СПРАВЕДЛИВИЙ ПЕРЕХІД»: ДІАЛОГ З МОЛОДДЮ ПРО МАЙБУТНЄ МОРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ

Морська індустрія стоїть на порозі наймасштабнішої трансформації з часів переходу від вітрил до парових машин. Світ стрімко відмовляється від викопного палива, і судноплавство не є винятком. Цей процес називається «зеленим переходом» або декарбонізацією.

Проте для мільйонів моряків по всьому світу цей перехід несе не лише екологічні переваги, а й безпрецедентні професійні ризики. Зміна технологій, впровадження нових небезпечних видів палива та суворі екологічні норми можуть призвести до втрати роботи, зниження доходів та підвищення рівня небезпеки на борту.

Профспілка робітників морського транспорту України у співпраці з данською профспілкою 3F організувала для профспілкових активістів — курсантів морських закладів освіти — тренінг на тему «Справедливий перехід».

До заходу долучилися курсанти Херсонської державної морської академії, Фахового коледжу морського транспорту НУ «Одеська морська академія», Одеського професійного ліцею морського транспорту, Одеської морської академії та Одеського національного морського університету.

Спікер тренінгу Олександр Шубін, виконавчий секретар Федерації професійних спілок транспортників України, в інтерактивному форматі пояснив, як сучасні зміни в морській галузі впливатимуть на роботу моряків у майбутньому.

ПРМТУ регулярно організовує для молоді просвітницькі та освітні заходи. Професійні знання, розуміння сучасних викликів, обмін досвідом і нові контакти допомагають майбутнім фахівцям підготуватися до роботи в морській галузі.





ЩО ТАКЕ СПРАВЕДЛИВИЙ ПЕРЕХІД (JUST TRANSITION)?

Це концепція, розроблена світовим профспілковим рухом та підтримана Міжнародною організацією праці (МОП). Її головна мета — гарантувати, що перехід до кліматично нейтральної економіки відбувається не за рахунок працівників. Справедливий перехід у морі означає, що моряки знаходяться в центрі змін: їхні робочі місця захищені, навчання оплачується роботодавцем, а умови праці стають більш безпечними.

Морський транспорт є кровоносною системою світової економіки, забезпечуючи близько 90% глобальної торгівлі. Водночас галузь генерує близько 3% загальносвітових викидів парникових газів. Щоб зупинити зміни клімату, Міжнародна морська організація ухвалила жорстку стратегію: досягти нульового рівня викидів (Net Zero) приблизно до 2050 року.

ПРОФСПІЛКИ В ЕПОХУ ПОСТПРАВДИ: ЯК МОТИВУВАТИ, КОЛИ ФАКТАМ НЕ ВІРЯТЬ?

В той час, як інформаційний простір переповнений фейками та емоційними маніпуляціями, профспілкові лідери вчаться будувати довіру. В Одесі пройшов авторський тренінг, де Віталій Копиш — профспілковий викладач, експерт в освіті дорослих, медіатор та очільник громадської організації, поділився сучасними інструментами лідерства.







Як залучити людей, коли кожен живе у своїй «інформаційній бульбашці»? Як організувати збори, що не перетворяться на нудну формальність? І як лідеру розвиватися разом зі своєю командою, а не «застигнути в минулому»? Ці питання стали ключовими на порядку денному.

Головний виклик, за словами тренера, — це «світ постправди», де емоції важать більше за факти. «Сьогодні не можна просто віддавати накази. Люди підуть за вами, якщо розумітимуть спільний сенс, відчуватимуть чесність і бачитимуть, що їх цінують не як статистичну одиницю, а як особистість», — наголосив Віталій Копиш.

Учасники розбирали практичні кейси: як працювати зі «складними» колегами — вічними сперечальниками, всезнайками та негативістами, і як перетворити нудну нараду на ефективний мозковий штурм. Особливу увагу приділили моделі спіральної динаміки, яка описує еволюцію лідерства — від авторитарного «вождя» червоного рівня до гнучкого фасилітатора «зеленого» та системного стратега «жовтого». Головний висновок: лідер має бути на пів кроку попереду своєї команди, щоб вести її за собою, а не викликати роздратування чи супротив.

Тренінг, що поєднав глибоку теорію з живою практикою та навіть невербальними вправами на самоорганізацію, став потужним імпульсом для переосмислення ролі сучасного профспілкового лідера. Це вже не просто адміністратор, а модератор, психолог і стратег, здатний будувати міцні горизонтальні зв'язки та мотивувати людей у світі, де довіра стала головною валютою.

Тренінг проведено у межах співпраці ПРМТУ з Данською профспілкою 3F.

МОРСЬКА СПІЛЬНОТА ПОПОВНЮЄТЬСЯ НОВИМИ ІМЕНАМИ

A NEW GENERATION JOINS THE MARITIME COMMUNITY









Профспілка робітників морського транспорту України послідовно розвиває співпрацю з морськими закладами освіти та підтримує молодь на шляху до професійного становлення. ПРМТУ прагне бути поруч із майбутніми моряками від перших років навчання, знайомити їх із діяльністю Профспілки та долучатися до важливих подій курсантського життя.

За багаторічною традицією представники ПРМТУ є почесними гостями заходів із нагоди посвяти в курсанти. Цього вересня вони привітали першокурсників Морехідного фахового коледжу ім. О. І. Маринеска НУ «Одеська морська академія», Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія», Фахового коледжу морського транспорту НУ «Одеська морська академія» та Національного університету «Одеська морська академія».

Посвята в курсанти — особливий момент, з якого для першокурсників починається новий етап. Урочиста клятва нагадує про відповідальність за обраний шлях і водночас долучає їх до морської спільноти, де цінують знання, дисципліну та взаємопідтримку. Так традиція передається від одного покоління майбутніх моряків до наступного.

ПРМТУ вітає нове покоління майбутніх моряків у великій морській родині й бажає, щоб курсантські роки стали для них часом нових знань, знайомств і впевнених кроків до професійної мети.

Профспілка відкрита для кожного, хто прагне долучитися до спільноти. Для своїх членів ПРМТУ створює можливості для професійного й особистого розвитку: це безкоштовні заняття з англійської мови, тренінги, просвітницькі заходи, міжнародні проєкти та знайомства з представниками морської галузі. Усе це допомагає курсантам розширювати світогляд, здобувати новий досвід і впевнено будувати професійне майбутнє

The Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine consistently develops cooperation with maritime education institutions and supports young people on their way towards a professional career. The MTWTU seeks to be there for future seafarers from the first years of their studies, introducing them to the work of the Trade Union and taking part in important events in cadets' lives.

Following a long-standing tradition, MTWTU representatives are honoured guests at cadet induction ceremonies. This September, they welcomed first-year students from the National University "Odesa Maritime Academy" (NUOMA), the Maritime Vocational College named after O. I. Marineska of NUOMA, the Danube Institute of NUOMA, and the Maritime Transport Professional College of NUOMA.

Cadet induction is a special moment that marks the beginning of a new stage for first-year students. The ceremonial oath reminds them of the responsibility that comes with their chosen path and, at the same time, welcomes them into the maritime community, where knowledge, discipline and mutual support are valued. In this way, the tradition is passed from one generation of future seafarers to the next.

MTWTU welcomes the new generation of future seafarers into the wider maritime family and wishes them a cadet life filled with new knowledge, new friendships and confident steps towards their professional goals.

The Trade Union is open to everyone who wants to become part of the community. MTWTU offers its members many opportunities for professional and personal development, including free-of-charge English classes, training sessions, educational events, international projects and opportunities to meet representatives of the maritime industry. All of this gives cadets an opportunity to broaden their horizons, gain new experience and take their first confident steps toward a successful professional future.







ПРМТУ НА МОЛОДІЖНІЙ ПЛАТФОРМІ THE LAKE OF KNOWLEDGE: ОБМІН ДОСВІДОМ І ПРАКТИЧНИЙ ЗАХИСТ ТРУДОВИХ ПРАВ

Представники Профспілки робітників морського транспорту України взяли участь у Молодіжній платформі The Lake of knowledge Організації молоді Атомпрофспілки. Захід проходив на базі РОК «Біле озеро» поблизу Вараша.

Платформа об'єднала молодих профспілкових активістів атомних станцій, представників Атомпрофспілки, НАЕК «Енергоатом», Українського ядерного товариства, ПРМТУ та Професійної спілки залізничників і транспортних будівельників України.

Цього року представники ПРМТУ не лише долучилися до заходу як учасники, а й увійшли до команди тренерів та модераторів.

Під час нетворкінгової сесії «Досвід роботи з молоддю» представники презентували діяльність Молодіжної ради ПРМТУ, розповіли про основні напрями її роботи, реалізовані ініціативи та проєкти, а також поділилися досвідом залучення молоді до профспілкового руху.

Окремою частиною програми став підготовлений представниками ПРМТУ воркшоп «Успішні кейси в судових спорах від МР ПРМТУ».

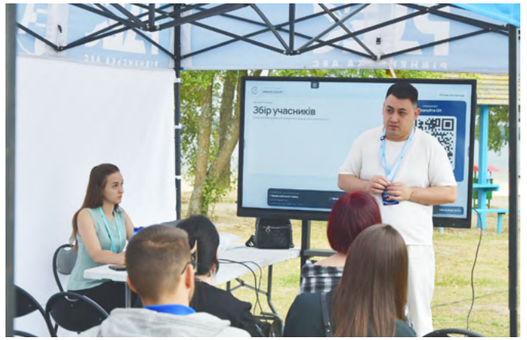
Воркшоп пройшов у форматі інтерактивної симуляції судового провадження у трудовому спорі. Учасники працювали з практичною ситуацією, аналізували дії сторін, ухвалювали процесуальні рішення та послідовно проходили основні етапи захисту порушеного трудового права — від оцінки обставин і вибору способу захисту до звернення до суду та розгляду справи.

До навчальної програми також увійшли воркшопи з історії профспілок, організингу та залучення нових членів, ораторського мистецтва, діяльності УкрЯТ і особливостей «дофамінового покоління».

Програма була насиченою та інтерактивною. Учасники долучилися до форсайт-сесії, «живої бібліотеки», командної роботи у форматі World Café та відкритої розмови молоді з профспілковими лідерами різних рівнів — Open Talk. Завершальними складовими заходу стали спільна рефлексія з тренерами й організаторами, інтерактивна командна інтелектуальна гра «AtomPro Battle», аукціон і благодійна лотерея.

Участь представників ПРМТУ в Молодіжній платформі стала можливістю не лише презентувати досвід роботи Молодіжної ради, а й передати молодим профспілковцям практичні знання та інструменти, які можуть бути використані для реального захисту трудових прав.





ЗНАЙОМСТВО З ПРМТУ: ПЕРШИЙ КРОК ДО ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛЬНОТИ

GETTING TO KNOW MTWTU: A FIRST STEP INTO THE PROFESSIONAL COMMUNITY

Профспілка робітників морського транспорту України приділяє особливу увагу роботі з молоддю: підтримує її професійне становлення, створює можливості для розвитку та допомагає краще пізнати майбутню професію. На початку нового навчального року ПРМТУ традиційно зустрічається з першокурсниками морських закладів освіти, щоб розповісти про діяльність Профспілки та запросити їх до профспілкової спільноти.

Для тих, хто лише починає свій шлях у морській галузі, такі зустрічі — нагода вже з перших днів навчання дізнатися більше про професійне середовище, частиною якого вони згодом стануть.

Представники ПРМТУ розповідають молоді про діяльність Профспілки, її роль у морській галузі, принципи й цінності, а також про значення профспілкового руху для працівників.

Окрему увагу під час зустрічей приділяють правам та інтересам фахівців морської галузі. Розуміти свої трудові права й знати про доступні можливості важливо не лише під час побудови кар'єри, а й під час здобуття профільної освіти.

ПРМТУ відкриває для молоді можливості для розвитку, знайомств і спілкування з однодумцями та представниками морської галузі, участі в міжнародних заходах і професійних ініціативах.

Один із напрямів, особливо актуальних для курсантів, — безкоштовне вивчення англійської мови, адже вона є важливою частиною професійної підготовки. Міжнародні форуми, освітні та молодіжні проєкти, тренінги й лекції допомагають молоді здобувати досвід і налагоджувати зв'язки у професійному середовищі.

The Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine pays special attention to working with students. It supports their professional development, creates opportunities for growth and helps them learn more about the profession they have chosen. At the beginning of each new academic year, MTWTU traditionally meets with first-year students at maritime education institutions to introduce them to the work of the Trade Union and invite them to become part of the trade union community.

For those who are just starting their journey in the maritime industry, such meetings are a chance to learn more from the very beginning of their studies about the professional environment they will eventually become part of MTWTU representatives tell students about the work of the Trade Union, its role in the maritime industry, its principles and values, as well as the importance of the trade union movement for maritime workers.

Special attention during these meetings is given to the rights and interests of maritime professionals. Understanding your labour rights and knowing what opportunities are available is important not only when building a career, but also while studying for a profession.

MTWTU opens up opportunities for young people to develop, meet like-minded people and connect with representatives of the maritime industry, as well as to take part in international events and professional initiatives.

One of the areas that is especially relevant for cadets is free English language training, as English is an important part of their professional preparation. International forums, educational and youth projects, training sessions and lectures give young people a chance to gain experience and build connections within the professional community.





КРИЗА ДОВІРИ ТА ПОКОЛІННЯ Z: ЯК ПРОФСПІЛКАМ БУТИ ПРИВАБЛИВИМИ ДЛЯ МОЛОДІ?



Якщо запитати пересічного двадцятирічного українця, що таке профспілка, відповіді будуть різними: від нерозуміння про що йдеться до асоціацій із санаторіями чи новорічними подарунками. Насправді ж ми маємо справу не просто з проблемою комунікації, а з глибокою кризою довіри.

Сучасний ринок праці кардинально змінився. Гіг-економіка, постійна зміна роботи, нові професії та цифровізація — усе це формує зовсім інший світогляд. Те, що для старших поколінь є символом стабільності, молоді часто здається повільним і забюрократизованим. Тому перед прогресивними профспілками стоїть амбітне завдання: не намагатися довести новому поколінню користь дійсного профспілкового захисту, а знайти з ним спільну мову, запропонувавши гнучкі та сучасні інструменти.

ТОЖ, ХТО ТАКІ ЗУМЕРИ І ЩО ФОРМУЄ ЇХНІЙ СВІТОГЛЯД?

Зумери (або покоління Z) — це люди, народжені приблизно між 1997 та 2012 роками, які зараз формують нове ядро ринку праці.

Це перша генерація, яка не уявляє світу без інтернету, смартфонів та соціальних мереж. Покоління Z виросло в умовах постійних економічних і політичних криз, пандемії, а в Україні — ще й війни. Це зробило їх прагматичними: вони не довіряють гаслам, натомість очікують прозорості, швидкості та реальної користі. Вони звикли до миттєвого доступу до інформації, прозорості та горизонтальних зв'язків. Ієрархічні, бюрократичні структури здаються їм повільними та неефективними.

Для зумерів на першому місці часто стоять індивідуальна реалізація, психологічний комфорт, work-life balance та гнучкість. Вони не готові терпіти токсичного керівника чи погані умови праці заради стабільності, бо знають, що стабільності не існує.

А тепер погляньмо на традиційні профспілки очима зумера. Часто це громіздка бюрократична машина з незрозумілими процесами прийняття рішень, закритістю та акцентом на колективних (часто — усереднених) інтересах, а не на індивідуальних потребах. Не дивно, що виникає дисонанс.



ЧОМУ ПРОФСПІЛКИ ВСЕ Ж ТАКИ ПОТРІБНІ МОЛОДІ?

Парадокс полягає в тому, що саме зараз, в епоху гіг-економіки, нестабільної зайнятості та постійних скорочень, молоді працівники як ніколи потребують захисту. Не лише фрілансери, кур'єри, працівники IT-сфери та креативних індустрій, а й молоді фахівці традиційних галузей — молоді вчителі, медики, працівники торгівлі, інженери на виробництвах і, звісно ж, молоді моряки, — всі вони вразливі перед викликами сучасного ринку праці.

Профспілка — це, по суті, єдиний дієвий механізм протистояння несправедливим діям роботодавця. Але щоб молодь це зрозуміла і повірила, необхідно адаптуватися.

ЯК ПРОФСПІЛКАМ СТАТИ ПРИВАБЛИВИМИ ДЛЯ ПОКОЛІННЯ Z?

Багато прогресивних організацій давно вийшли за межі пострадянських форматів і розмовляють з молоддю однією мовою. Проте для глобального подолання кризи довіри важливо, щоб сучасні принципи стали стандартом для кожної первинної організації та всього профспілкового руху загалом.

ЯКИЙ ВИГЛЯД МАЄ ПРОФСПІЛКА, ЯКІЙ ДОВІРЯТИМЕ ПОКОЛІННЯ Z?

1. ФОКУС НА РЕАЛЬНОМУ ПРАВОВОМУ ЗАХИСТІ. Профспілка — це не додаткові блага і не івент агентство. Сучасна молодь цінує конкретну допомогу: швидкі юридичні консультації, експертна підтримка, документальна база. Для зумера цінність організації вимірюється її здатністю бути поруч у потрібний момент і оперативно допомогти.

2. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ПРОЗОРІСТЬ ПРОЦЕСІВ. Профспілка у смартфоні — це не перевага, а необхідність. Можливість подати електронну заяву, отримати юридичну консультацію, взяти участь у голосуванні чи дізнатися останні новини через цифровий канал є критично важливою. Крім того, фінансова прозорість (чітке розуміння, куди йдуть внески і як вони працюють на благо спільноти) формує базовий рівень довіри.

3. МЕРЕЖУВАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНІ СПІЛЬНОТИ. Молодь шукає однодумців, нетворкінг та можливості для обміну досвідом. Прогресивні профспілки успішно виступають платформами для такого спілкування, створюючи міцні горизонтальні зв'язки. Відчуття приналежності до сильної спільноти, яка тебе підтримує, — це потужний магніт.

4. ЗАХИСТ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ГНУЧКІСТЬ. Work-life balance — це фундаментальна цінність для нового покоління. Сучасні профспілкові лідери розуміють, що боротьба за право на повноцінний відпочинок, захист від емоційного вигорання, протидія мобінгу та харасменту на робочому місці є такою ж важливою, як і перегови щодо зарплати.

5. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. Зумери надзвичайно чутливі до глобальних викликів, прав людини та екології. Профспілкові організації, які не обмежують порядок денний своєї діяльності лише питаннями трудових відносин, а й підтримують екологічні ініціативи, волонтерські рухи чи благодійні проєкти, отримують величезний кредит довіри від молоді.

6. ЖИВА КОМУНІКАЦІЯ ТА РЕАЛЬНІ КЕЙСИ. Розмова з молоддю має бути прямою та позбавленою зайвого офіціозу. Успішні профспілки активно використовують сучасні платформи комунікації. Реальні історії успіху, відеоорозбори ситуацій та конкретні кейси, де профспілка захистила людину, працюють у десятки разів краще за будь-які сухі пресрелізи.

7. ЗМІНА ПАРАДИГМИ: від «Системи послуг» до «Платформи впливу». Головна трансформація, яку сьогодні успішно проходить профспілковий рух — це перехід до формату, де профспілка перестає бути просто «сервісом», який вирішує проблеми десь за зачиненими дверима. Покоління Z шукає не виконавців, а інструменти. Вони шукають професійну платформу, яка дозволить їм самим ефективно впливати на свої умови праці.



ЗАМІСТЬ ВИСНОВКІВ

Криза довіри до профспілок — це не вирок, це виклик. Це сигнал про те, що настав час оновлення, основою якого має стати розуміння психології нового покоління, прийняття їхніх цінностей та сучасні рішення. Якщо профспілки стануть швидкими, відкритими, цифровими та орієнтованими на реальні потреби молоді, вони знову зможуть стати важливим інструментом захисту працівників. Адже солідарність потрібна завжди, просто сьогодні вона має інший вигляд.

ТУРБОТА, ЩО ОБ'ЄДНУЄ

UNITED BY CARE

Напередодні Дня знань Благодійний фонд «МОРТРАНС» спільно з Профспілкою робітників морського транспорту України та шведською профспілкою SEKO провели благодійну акцію для дітей українських моряків.

Початок навчального року — особливий час для кожної родини, адже попереду новий етап, нові знання, знайомства та шкільні пригоди. Саме тому напередодні 1 вересня чудовою ініціативою стало подарувати дітям моряків приємні та корисні подарунки, які стануть у пригоді під час навчання та допоможуть створити святковий настрій перед стартом нового навчального року.

Для родин українських моряків така підтримка має особливе значення. Поки моряки перебувають у рейсах далеко від дому, їхні близькі залишаються на березі, і турбота про сім'ї є важливою частиною профспілкової роботи.

Окрема цінність цієї ініціативи — у міжнародному партнерстві. Спільні проєкти ПРМТУ, Благодійного фонду «МОРТРАНС» та шведської профспілки SEKO демонструють, наскільки важливою є взаємопідтримка та солідарність профспілкової спільноти. Об'єднуючи зусилля, партнери мають можливість реалізовувати ініціативи та важливі соціальні проєкти.

Нехай новий навчальний рік для дітей буде сповнений цікавих відкриттів, радісних знайомств, успіхів і яскравих моментів, а такі спільні ініціативи й надалі нагадують: морська спільнота — це не лише про професію, а й про людей, взаємну підтримку та турботу одне про одного.

As the new school year approached, the Welfare Fund "MORTRANS", together with the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine and Swedish trade union SEKO, organised a charity initiative for the children of Ukrainian seafarers.

The start of the school year is a special time for every family — a time of new beginnings, new knowledge, new friendship and new adventures. Ahead of 1 September, the partners prepared useful and thoughtful gifts for seafarers' children to support them in their studies and make the start of the new year more festive.

For Ukrainian seafarers' families, this kind of support is especially important. Seafarers often spend long periods away from home while working at sea, leaving their families ashore. Supporting these families is an important part of the Trade Union's work.

This initiative also shows the value of international trade union cooperation. The joint efforts of the MTWTU, the WF "MORTRANS" and SEKO demonstrates the importance of solidarity and mutual support within the trade union community. By working together, the partners can support seafarers and their families and make a difference through practical social initiatives.

We wish all children a school year full of new discoveries, new friends, success and happy moments. May initiatives like this continue to remind us that the maritime community is not only about the profession, but also about the people, mutual support and care for one another.











UNION DENT

LET'S KEEP OUR SEAFARERS SMILING!

Що таке UNION DENT?

Це унікальний проєкт, створений у співпраці ПРМТУ та німецької профспілки ver.di. Він забезпечує безкоштовні стоматологічні послуги для українських моряків, які працюють на суднах німецьких судновласників за колективними угодами ver.di.

Чому це важливо?

Здоров'я зубів — це комфорт і впевненість як під час рейсів, так і вдома. Регулярне стоматологічне лікування дозволяє запобігти серйозним проблемам, які можуть виникнути у найвідповідальніший момент.

Де і як скористатися послугами?

UNION DENT працює в Одесі, надаючи високоякісні стоматологічні послуги у сучасно обладнаній клініці.

ДІЗНАЙСЯ БІЛЬШЕ В НАШИХ СОЦМЕРЕЖАХ

ЗАПИСАТИСЯ ПРОСТО:

(0482) 42 99 01 (050) 336 64 57









ПРОФСПІЛКА РОБІТНИКІВ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

ПРИЄДНУЙСЯ ДО НАЙСИЛЬНІШИХ!

CLAIM@MTWTU.ORG.UA

380 482 42 99 01